

TRIỂN VỌNG CUNG CẦU CÁC LOẠI PHÂN BÓN TRONG NĂM 2021

Xu hướng chung

Theo dự báo của Hiệp hội Phân bón quốc tế (IFA), nhu cầu phân bón toàn cầu năm 2021 sẽ tăng 1,8%, trong đó nhu cầu phân đạm, phân lân và phân kali dự kiến sẽ tăng 1,7%, 2,1% và 1,6% tương ứng. Mặt khác, nguồn cung nguyên liệu phân bón (amoniác, quặng photphat và các hợp chất kali) cho tất cả các lĩnh vực sử dụng trong năm 2021 sẽ tăng 2%, đạt 259 triệu tấn (tính theo chất dinh dưỡng).

Triển vọng cung cầu phân đạm

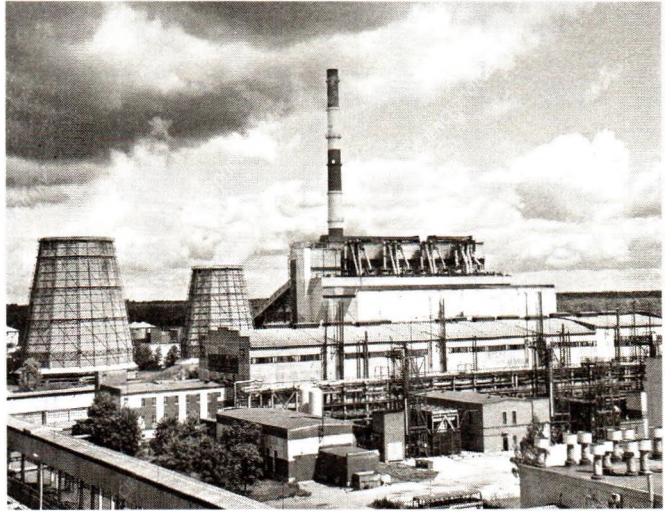
Sản lượng amoniác toàn cầu năm 2020 ước tính đã tăng nhẹ 1,1%, đạt 179,4 triệu tấn NH₃, phần lớn nhờ sản lượng cao hơn của Nga, Mỹ và Ả-rập Xê-út.

Bất chấp các biện pháp kiểm soát môi trường chặt chẽ hơn và tình trạng thiếu hụt nguồn cung nguyên liệu, sản lượng amoniác tại Trung Quốc ước tính tăng nhẹ 1%. Trung Quốc chiếm 27% sản lượng amoniác toàn cầu năm 2020, tương tự như năm 2019.

Trên thế giới, những khu vực đã giảm sản lượng amoniác trong năm 2020 là châu Mỹ La tinh, Nam Á và châu Đại dương. Trong khi đó, sản lượng amoniác đã tăng ở Bắc Mỹ và Tây Á. Ngoại trừ Trung Quốc, sản lượng amoniác toàn cầu đã tăng ròng 1% so với năm 2019, đạt 130,9 triệu tấn.

Thương mại amoniác toàn cầu năm 2020 ước đạt 19,7 triệu tấn, tăng nhẹ 0,4% so với năm 2019.

Công suất amoniác toàn cầu năm 2020 ước đạt 181 triệu tấn N so với mức 179 triệu tấn N trong năm 2019. Trong năm tài chính 2020/2021, các nhà máy amoniác mới sẽ được đưa vào vận hành tại Brunei, Nga, Uzbekistan, Ai Cập, Ấn Độ, Iran, Nigieria và Oman. Trái lại, các trường hợp đóng cửa hoặc ngừng vận hành nhà máy amoniác đã diễn ra tại Bolivia, Braxin, Trinidad và Bắc

Triều Tiên.

Cân bằng cung cầu phân đạm toàn cầu trong năm 2020 cho thấy sự gia tăng nguồn cung do nguồn cung tăng trưởng mạnh (+ 2,3 triệu tấn N) trong khi nhu cầu tăng nhẹ (+1,2 triệu tấn N).

Sang năm 2021, tình trạng cung vượt cầu trên thị trường phân đạm thế giới được dự báo sẽ tiếp tục duy trì, với nguồn cung có khả năng dư thừa 8,3 triệu tấn N. Tình trạng mất cân bằng cung cầu này, tương đương 5% nguồn cung tiềm năng năm 2021, sẽ gây áp lực lên các nhà sản xuất với chi phí cao (hoặc những nhà sản xuất thường xuyên thiếu nguồn cung nguyên liệu), trong khi đó các nhà sản xuất với lợi thế về nguyên liệu và khả năng tiếp cận thị trường sẽ được hưởng lợi.

Cân bằng cung cầu phân đạm trên thế giới (triệu tấn N)

	2019	2020	2021
Nguồn cung	152,5	154,9	158,0
Nhu cầu	145,3	146,5	149,7
Chênh lệch	+ 7,2	+ 8,4	+ 8,3

Thị trường phân urê

Sản lượng urê toàn cầu năm 2020 ước tính tăng 2,8%, đạt 182 triệu tấn. Nếu không tính đến Trung Quốc (chiếm 31% sản lượng toàn cầu), sản lượng urê toàn cầu ước tính tăng 2,8%, đạt 125 triệu tấn nhờ sản lượng cao hơn của Nam Á, châu Phi và Bắc Mỹ. Trung bình, ngành sản xuất urê toàn cầu đã vận hành ở 86% công suất danh định.

Sản lượng urê của Trung Quốc năm 2020 ước đạt 57 triệu tấn, tăng 2,9% so với năm 2019. Trên toàn cầu, châu Mỹ La tinh là khu vực duy nhất ghi nhận sản lượng urê năm 2020 thấp hơn so với năm 2019 do tình trạng đóng cửa hoặc tạm thời ngừng vận hành nhà máy cũng như các vấn đề về nguồn cung nguyên liệu ở Bolivia, Braxin, Vê-nê-xuê-la.

Xuất khẩu urê toàn cầu năm 2020 ước đạt 52,2 triệu tấn, tăng mạnh 3,4% so với mức 50,5 triệu tấn năm 2019.

Đặc điểm nổi bật trong thương mại urê thế giới năm 2020 là sự hồi phục xuất khẩu urê của Ucraina sau 4 năm suy giảm, đạt mức tương tự năm 2016. Xuất khẩu urê của Indônêxia cũng tăng mạnh, trong khi đó quốc gia có lượng xuất khẩu urê giảm mạnh nhất là Trung Quốc.

Công suất urê toàn cầu năm 2019 đạt 209 triệu tấn, năm 2020 ước đạt 212 triệu tấn và năm 2021 dự báo sẽ đạt 223 triệu tấn.

Các quốc gia và khu vực tăng công suất urê trong thời gian 2019-2021 là Ấn Độ, Nigiêria, Đông Âu-Trung Á, Brunei và Iran.

Dự báo cung cầu urê năm 2021 cho thấy dư thừa nguồn cung có thể tăng lên đến 11,3 triệu tấn, tương đương 6% nguồn cung tiềm năng.

Triển vọng cung cầu phân lân

Cung cầu urê trên thế giới (triệu tấn)

	2019	2020	2021
Nguồn cung	186,2	190,3	196,7
Nhu cầu	178,3	181,3	185,4
Chênh lệch	+ 7,9	+ 9,0	+ 11,3

Sản lượng quặng phốtphat toàn cầu năm 2020 ước tính tăng nhẹ 1% so với năm trước, đạt 207,7 triệu tấn, sau khi đã suy giảm trong 2 năm 2018 và 2019. Xuất khẩu quặng phốtphat năm 2020 giữ ổn định ở mức khoảng 30 triệu tấn. Sản lượng axit phốtphoric toàn cầu ước tính tăng 1%, đạt 48 triệu tấn P₂O₅.

Trên toàn cầu, sản lượng phân lân chế biến (MAP, NPS/MES, DAP, TSP) năm 2020 ước tính giữ nguyên không đổi ở mức 33,5 triệu tấn P₂O₅ (68 triệu tấn sản phẩm).

Trong khi sản lượng MAP ước tính tăng 4% trong năm 2020, sản lượng DAP và TSP giảm 3% và 7% tương ứng.

Thương mại DAP toàn cầu năm 2019 đạt 17,7 triệu tấn. Năm 2020, xuất khẩu DAP ước tính tăng lên đến 18 triệu tấn, tăng 1,8% so với năm trước.

Tình hình phát triển công suất thời gian 2020-2021

Công suất axit photphoric toàn cầu được dự báo sẽ tăng 2,3% so với năm 2019 (tăng 1,3 triệu tấn), đạt 59,1 triệu tấn P₂O₅ vào năm 2021.

Sự gia tăng công suất axit photphoric trong thời gian 2019-2021 sẽ diễn ra chủ yếu ở Maroc, Braxin, Tuynisi và Ấn Độ. Tại Trung Quốc, hoạt động tái cấu trúc công suất phân lân tiếp tục diễn ra trước áp lực hợp lý hóa sản xuất và các vấn đề môi trường.

Trong ngắn hạn, dự kiến sẽ không có công suất mới được đưa vào vận hành. Dịch COVID-19 và các điều kiện kinh tế vĩ mô suy yếu đã khiến cho thời hạn đưa vào vận hành những dự án mới bị lùi lại.

Công suất photphat chế biến trên toàn cầu năm 2020 ước đạt 46,1 triệu tấn và dự kiến năm 2021 sẽ đạt 47,3 triệu tấn (tăng 2,5%).

Nguồn cung axit photphoric toàn cầu năm 2021 dự kiến sẽ tăng đến 51,2 triệu tấn P₂O₅, tương ứng tốc độ tăng trưởng 2,4% so với năm 2019 (50,0 triệu tấn P₂O₅).

Triển vọng năm 2021

Nhu cầu axit photphoric toàn cầu đối với tất cả các lĩnh vực sử dụng trong năm 2021 được dự báo sẽ đạt 49,3 triệu tấn P₂O₅ so với 47,0 triệu tấn P₂O₅ năm 2019 (tăng 2,4%/năm).

Cung cầu axit photphoric trên thế giới (triệu tấn P₂O₅)

	2019	2020	2021
Nguồn cung	50,0	50,7	51,2
Nhu cầu	47,0	48,3	49,3
Chênh lệch	2,9	2,4	1,9

Nhu cầu phân lân trên toàn cầu ước tính tăng 3,2% trong năm 2020 và dự báo sẽ tăng 2,1% trong năm 2021.

Dư thừa nguồn cung phân lân dự báo sẽ giảm trong thời kỳ 2019-2021, với mức dư thừa năm 2021 dự báo là 1,9 triệu tấn P₂O₅, tương đương 4% nguồn cung tiềm năng năm 2021 (tương đương 6% nguồn cung năm 2019).

Triển vọng cung cầu phân kali

Sau khi giảm 3,3% trong năm 2019, sản lượng nguyên liệu kali toàn cầu năm 2020 ước tính tăng nhẹ 0,8%, đạt 42,1 triệu tấn nhờ tình hình thị trường tốt hơn và nhu cầu phân kali tăng. Sản lượng MOP toàn cầu năm 2019 ước tính tăng gần 1%, đạt 67 triệu tấn.

Thương mại MOP toàn cầu năm 2020 ước tính tăng đến 51,4 triệu tấn (tăng 5,8%).

Tình hình phát triển công suất thời kỳ 2020-2021

Trong thời kỳ 2019-2021, nguồn cung phân kali toàn cầu dự kiến sẽ tăng 5% (tăng 2,5 triệu tấn K₂O), đạt 50 triệu tấn K₂O vào cuối năm 2021.

Nhu cầu phân kali toàn cầu (cho cả lĩnh vực phân bón và các ứng dụng công nghiệp) trong năm 2020 ước tính tăng 1,2%, năm 2021 dự kiến sẽ tăng 1,7%.

Nhu cầu phân kali toàn cầu dự báo sẽ đạt 42,9 triệu tấn K₂O vào năm 2021.

Triển vọng năm 2021

Dự báo cân bằng cung cầu phân kali toàn cầu năm 2021 cho thấy tình trạng mất cân bằng sẽ tiếp tục gia tăng trong năm 2021, đạt 7,3 triệu tấn K₂O cuối năm 2021. Dư thừa nguồn cung này tương đương 14% nguồn cung tiềm năng trên toàn cầu.

Cung cầu phân kali trên thế giới (triệu tấn K₂O)

	2019	2020	2021
Nguồn cung	47,6	48,4	50,1
Nhu cầu	41,6	42,1	42,9
Chênh lệch	5,9	6,3	7,2

Trong ngắn hạn, thị trường phân kali toàn cầu dự kiến sẽ tiếp tục dư thừa nguồn cung do những dự án mới với công suất rất lớn tại Nga và Belarut sẽ làm tăng đáng kể nguồn cung tiềm năng ■

HS

Theo IFA, 12/2020